

Ювілейний концерт співачки

У середу, 29 квітня 2015 року, в найбільшому кінотеатрі міста Пряшева «Скала», заповненому до останнього місця, відбувся благодійний ювілейний концерт найвизначнішої співачки Пряшівщини, заслуженої артистки Марії Мачошко (сценарій та режисура Івети Світок).

Відкриваючи концерт, заступник голови Центральної ради Союзу русинів-українців Словацької Республіки Павло Богдан зауважив, що у Східній Словаччині немає села, в якому б люди не знали усі пісні з репертуару співачки. Цю думку наочно підтвердили глядачі, супроводжуючи співом (на заклик ювілярки) кожен її пісню.

У концерті брали участь шанувальники таланту Марії Мачошко, для яких вона від раннього дитинства була недосяжним зразком – нинішні зірки співу Івета Світок, Анна Порац та Анна Сервицька; її колишні колеги із Піддуклянського українського народного ансамблю – професійні співачки – Анна Смотер, Анна Басала, Марія Грабовська, Регіна Ярошак, Ольга Павлик; співак о. Павло Новак, розповідач Йожко Йожка, акордеоністи Ігор Крета та Й. Пірог – одним словом – цвіт співацько-музично-танцювального фольклору Східної Словаччини. Програму концерту збага-

фрагменти були документовані фотографіями з її сімейного альбому та архівними відеозаписами (показаними на великому екрані), а також архівними аудіозаписами.

За майже шістьдесят років професійної кар'єри співачка виступала на понад десять тисяч концертів на сценах сільських будинків культури, але й на великих сценах Словаччини, Чехії, України, Росії, багатьох країн Європи, Америки. Солистою виступала з найвизначнішими чеськими та сло-

вої улюблені пісні: «Співаночки мої, де я вас подію?», «Мамко моя любя», «Коли-м була мала, мала», «Закувала зозуленька», «Іванку, Іванку», «Тече вода, тече», «Так єсь ня, мамочко, так єсь ня выдала», «Мала я фрайра», «Ой на плаю», «Чия вина? Материна», «Заспівай-ме собі» та інші.

Зрозуміло, що голос 75-річної бабусі (хоч і завжди молодої) вже не той, яким був колись, однак її пісні і зараз полонили глядачів,

▲ Під час концерту. На фото (зліва): Іванна Світок, Івета Світок, Марія Мачошко, Мартина Світок.

▲ Частина глядачів. Фото І. Світок.

тили дитяча фольклорна група при З'єднаній школі ім. Тараса Шевченка у Пряшеві «Сердечко», музичний оркестр ансамблю «Шаришан», жіноча співацька група цього ансамблю та танцювальний колектив «Карпатянин».

У вступі Марія Мачошко дотепно розповіла про початок своєї професійної співацької кар'єри. У ході концерту її розповідь доповнювали інші її гості, а деякі

вацькими оркестрами народних інструментів тощо.

Словом та піснями концерт супроводили три молодші подружки Марії Мачошко (які вважають себе її ученицями) – згадувані вже І. Світок, А. Порац та А. Сервицька. Вони впродовж цілої програми, що тривала понад дві години, не сходили зі сцени.

На цей раз Марія Мачошко сама або разом із гостями проспівала

про що свідчили бурхливі оплески після кожної з них.

Програма мала неймовірну динаміку. В ній не було «глухих» місць. Пісні, музика, танець і говорене слово становили одне замкнене високохудожнє ціле.

Серед поздоровників, тих, хто прийшов привітати співачку, був і приматор Свидника Ян Голодняк, який, вручаючи співачці великий букет квітів, підкреслив її значну роль в історії Свята культури русинів-українців Словаччини у Свиднику (де недалеко й рідне село Марії – Потічки) та інших фольклорних акцій округу.

Центральна рада СРУСР з нагоди життєвого ювілею співачки нагородила її «Золотою медаллю».

Ювілейний концерт «Співаночки мої» був не лише вшануванням найвизначнішої співачки Пряшівщини, але й свідченням факту, що фольклор у цьому регіоні живе і буде жити, передусім завдяки таким його популяризаторам, якою є заслужена артистка Словаччини Марія Мачошко.

Микола МУШИНКА.

Марія Мачошко

(Штрихи до портрета співачки)

Народилася Марія Мачошко 30-ого березня 1940 року в селі Потічки Стропківського округу як третя дитина малоземельного селянина Михайла Мачошка (1912-1980) та Ільки Мачошкової (Гутнянкової) (1908-1993). Мати походила із села Брезничка, батько із Потічків.

Виростала із сестрами Геленою, Анною, Теркою, Юлією та братом Яном. Дитинство провела в селі Потічки. З 1946 року відвідувала народну школу у Брезничці, з 1951 року вчилася у міській школі в Стропкові. В листопаді 1956 року пройшла конкурсом у Піддуклянський український народний ансамбль («ПУНА») в Пряшеві. Перша її прем'єра відбулась у травні 1957 року в Театрі ім. Й. Заборського, де зазнала великого успіху за виконання пісні «Заспівайме собі двома голосами». На другій прем'єрі, яка відбулась так само у Театрі ім. Й. Заборського у Пряшеві через рік, знову здобула успіх, на цей раз з піснею «Коли-м була мала». Ця пісня в її виконанні до сьогоднішніх днів залишилась гітмом.

У 1960 році чекала її важлива операція щитовидної залози, яка могла закінчити її професійну дорогу. Операцію успішно провели в левоцькій лікарні. В тому самому році вийшла заміж за Юрія Мартонна, а через два роки в цього подружжя народився син Юрій.

У 1963 році її відкрив О. Демо – редактор Чехословацького радіо в Братиславі, за допомоги якого записала на радіо перші пісні в обробці П. Тонковича та Б. Урбанца в супроводі відомих музикантів Фаркашів. У 1964 році співпрацювала з Оркестром народних інструментів «BROLN» під керівництвом Й. Юрашки. Разом з цим оркестром брала участь у Міжнародному фестивалі пісні і танцю в місті Картаго, де зайняла 1-е місце в інтерпретації солоспів з піснею «Ей, приди до нас, шугаю» в обробці Ю. Цимбори. Наприкінці того ж самого року і з тим самим оркестром відвідала Голландію, а у 1966 році зробила турне по скандинавських країнах: Норвегії, Данії, пізніше Німеччині, Канаді та США. У 1971 році виступала з Піддуклянським українським народним ансамблем у Франції та Англії. У 1973 році під керівництвом М. Немцовой брала участь в трьохмісячному турне в США та Канаді. Тоді цей ансамбль був на вершині слави.

У 1973 році із згаданим ансамблем брала участь у Словаччині на різних фестивалях, наприклад

у Свиднику, де виступала з видатним співаком Й. Пригодою. У 1976-1977 роках здійснила турне по Австрії, Німеччині, Швейцарії, Голландії та Франції. В цих роках відійшла з ансамблем М. Немцова,

▲ Марія Мачошко.

на її місце прийшов соліст чоловічого хору «ПУНА» Р. Смотер, з яким заспівала безліч пісень, і з того часу він став її співацьким партнером. У 1976 році вдруге вийшла заміж. Народився її другий син Іван.

В квітні 1985 року з рук міністра культури ССР М. Валека прийняла звання заслуженої артистки. У 1989 році з Оркестром народних інструментів братиславського радіо брала участь у фестивалі під назвою «День словаків» у місті Нью-Джерсі, де виступила разом з відомими митцями Д. Лащаквою, В. Мешком, Ш. Турньом та Я. Валентіком. Тут зустрілась і з відомою співачкою Я. Гузовою-Бецькою.

У 1987 році у співпраці з диригентом Ю. Селчаном записала касету «Ей, гой, така я дівочка». Запис здійснився у місті Брно у співпраці з оркестром «BROLN». Найулюбленішою піснею цієї касети стала «Мамко моя любя». У 1988 році знову в співпраці з «BROLN» видала касету під назвою «Ket sebe zašřivam» під керівництвом Й. Говорки. У 1989 році вдруге з «BROLN» бере участь у фестивалі під назвою «День словаків» в США. У 1989-1998 роках виступала в СРСР, Іспанії, Україні, Італії. Самостійні концерти здійснила у Празі та Брно. 1998 рік – найсумніший для неї, бо вона була змушена відійти з «ПУНА».

З 1999 року вона на заслуженій пенсії, але не перестала працювати. У 2000-2007 роках співпрацювала з ансамблями «Дубрава», яким тоді керував Я. Штовка, «Шаришан» під керівництвом Л. Кішеляка, «Маковиця» з керівником М. Пайзінка та народною музикою О. Кандрача. У 2007 році відбувся великий концерт з нагоди 50-ої річниці професійної співацької дороги, а з нагоди її життєвого ювілею – 70-річчя видала CD під назвою «Hej, zařraje hudaci».

Дорога нашої ювілярки не завжди була посяяна квітами, але і наперекір тому вона ніколи не скаржилась на свою долю, навпаки – вона вдячна за все, і всім, які гарно ставились до неї. Вона до сьогоднішніх днів залишилась скромною, оптимістичною а головне – людиною. Вітаємо її з прекрасним життєвим ювілеєм і до наступних років бажаємо здоров'я, щастя, радості в колі рідних, але й всіх, які її люблять.

Івета СВІТОК.

54 ФЕСТИВАЛЬ ДРАМИ І ХУДОЖНЬОГО СЛОВА ІМ. ОЛЕКСАНДРА ДУХНОВИЧА

14 травня 2015 р. (четвер)

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, ПРЯШІВ, вул. Янка Бородача, 5

14.00 – Змагання з художнього читання – III, IV, V категорії

ТЕАТР ОЛЕКСАНДРА ДУХНОВИЧА – МАЛА СЦЕНА

19.00 – Григорій Квітка-Основ'яненко / Кирило Стеценко: «Сватання на Гончарівці»

15 травня 2015 р. (п'ятниця)

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, ПРЯШІВ

09.00 – Змагання з художнього читання – I, II категорії

13.00 – Оцінка змагання та заключний семінар

З'ЄДНАНА ШКОЛА ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

11.00 – Вистава Закарпатського обласного лялькового театру «Бавка»

ТЕАТР ОЛЕКСАНДРА ДУХНОВИЧА – ВЕЛИКА СЦЕНА

18.00 – Леся Українка: «Лісова пісня»

Уряд Словаччини направив в Україну ліки для лікарень на Сході

Це, зокрема, сучасні препарати для хворих на туберкульоз, бронхіт і ревматизм. Вантаж поведе волонтери Української православної церкви Київського патріархату, повідомляє 5-й канал.

Про допомогу вірян попросив сам Патріарх Філарет.

«Отримали від Словацького уряду оці медикаменти. Ще отримаєм і направим їх туди в Маріуполь. Бо там дуже потребують у лікарнях цих ліків», – повідомив Філарет.

«Крім того, ми закуповуємо тисячу комплектів одягу і взуття для батальйонів, які не мають обмундирування. Ми їм машини швидкої допомоги і машини для пересування. Тобто, все що можемо, робимо і будемо робити до перемоги», – додав він.

Детальніше читайте на УНІАН:

<http://www.unian.ua/society/1068761-uryad-slovachchini-napraviv-v-ukrajinu-liky-dlya-likaren-na-shodi.html>

Життєвий ювілей педагога-народовця (Йосифові Танчину – 80)

80 років від дня народження у квітні цього року відзначив педагог та культурно-громадський діяч д-р Йосиф Танчин.

Йосиф Андрійович Танчин як педагог велику увагу звертає, крім інших питань, патріотичному вихованню своїх учнів. Разом з своєю дружиною в такому дусі виховав і своїх трьох дітей, які є вдячні своїм батькам за виховання та життєву правду.

Багато корисної праці Йосиф Танчин виконав на посаді шкільного інспектора колишнього ОНК у Бардієві, пізніше завідуючого відділом культури й освіти в Бардієві і завідуючого відділом культури ОНК у Свиднику. Два десятиріччя виконував функцію голови Бардієвського та Свидницького окружних комітетів КСУТ. За виконану працю на народній ниві Йосифа Танчина було багато разів нагороджено різними нагородами та грамотами, в тому числі і Міністерством культури СР, яке присвоїло йому звання «Заслужений працівник культури». Президія ЦК КСУТ за довгорічну успішну і самовіддану працю на народній ниві його нагородила «Золотою медаллю».

Важко сказати і сьогодні, що більше переважало в діяльності ювіляра – педагогічна або культурно-освітня праця. Він намагався поєднати професію і досвід педагога з творчою працею культурно-освітнього працівника, особливо свої педагогічно-музичні задатки та організаційні здібності, які є складовою частиною такої праці.

Проблематика українського шкільництва в СР ніколи не була легкою, але, і наперекір труднощам, які в тому часі були, було узгоджено багато концепційних шкільних питань в тому розумінні, що був створений простір для їх дальшого поглиблення та практичних дій.

В часі директорування Й. Танчина в Пряшеві, з нагоди заснування Руської гімназії у Пряшеві (1936 – 1989 рр.) та 175 річниці з дня народження Т. Г. Шевченка (1814 – 1989) за рішенням Міністерства освіти,

молоді та фізкультури СР до української Гімназії було приєднано Пряшівську основну школу з українською мовою навчання і школі було присвоєно почесну назву Основна школа й гімназія ім. Т. Г. Шевченка з українською мовою навчання (вул. Револучна, від 1990 року – вул. Ділонга).

В тому ж 1989 році Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном (тоді «Україна – Світ» у Києві) подарувало школі бронзовий барельєф Тараса Шевченка, який було встановлено на чільній стіні будинку школи. Барельєф за участю широкої громадськості 12 жовтня 1989 року відкрив тодішній голова Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном у Києві Володимир Бровченко.

Вийшовши на заслужений відпочинок, Йосиф Танчин разом з дружиною поселився в рідному селі Андрійова Бардієвського округу. Подружжя мало в своїй уяві солідні плани до дальших днів, місяців та років свого спільного життя, які були спрямовані на поліпшення життєвих умов, допомогу своїм дітям, онукам та односельчанам при реалізації культурно-громадських акцій, які традиційно організує сільський уряд з своїми депутатами та активістами села. На жаль, багато планів не вдалося їм реалізувати: дружина Йосифа, Анна, яка протягом своєї педагогічної праці постійно була у вирі життя і присвячувала себе і культурно-освітній праці, раптово померла 14

липня 2002 року на 61 році життя.

При тій великій втраті дорогої і близької людини Йосиф Танчин усвідомив, що в цій складній ситуації йому може допомогти тільки праця. У великій мірі йому допомогли громадяни села Андрійова. Вони дали йому довір'я у виборах депутатів до сільського уряду і ці обов'язки він сумлінно виконував на протязі двох виборчих періодів. Разом з тим, щоб приблизити історію села молодшій генерації та одночасно залишити письмовий документ для нащадків, Йосиф Танчин видав дві книжки: «Історія розвитку села Андрійова» та «Твоя родина, твій рідний дім». Свої статті на різні теми, в тому числі з життя Андрійової, публікує в регіональній пресі.

З Йосифом Танчином мені довелося працювати довгі роки не тільки в КСУТі, але теж в Гімназії та ОШ Т. Г. Шевченка в Пряшеві. Він належить до тих педагогів та культурно-громадських діячів, які після закінчення вищої школи працювали на повну потужність. Все своє творче зусилля та ініціативу спрямовував на розвиток українського шкільництва, культурної спадщини нашого народу, співпрацював з педагогами в школах та колективами НХС. Досягнуті успіхи були для нього дальшою стимуляцією до нових задумів та звершень.

Він може бути живим прикладом того, як національно свідомий педагог може виховувати своїх дітей в родині та учнів в навчально-виховному процесі. Випускники Гімназії ім. Т. Г. Шевченка з українською мовою навчання в Пряшеві без великих труднощів поступали у вищі навчальні заклади, а після їх закінчення були успішні і в практичному професійному житті.

Дорогий ювіляре! З нагоди твого прекрасного життєвого ювілею від свого імені і від імені педагогів, з якими Тобі довелось працювати, бажаю Тобі міцного здоров'я, щастя та життєвого оптимізму до дальших літ життя.

На многая і блага літа!
Йосиф ДАНКО.

Надзвичайно складний, критичний аж катастрофічний світ в нас, довкола нас та й у широкій світовій околиці не будемо глосувати, бо шаленість сучасного світу очевидна і багатьом з нас видна й відома.

А ось про таку дрібницю нашого життя, як ІНІЦІАТИВА, мабуть, варто сказати слово. Тим більше, що про неї в нас давно ніхто не говорить, на її відсутність не скаржаться, а сама ІНІЦІАТИВА – то велика творча сила, який підвладне поладження не однієї складної справи. До того ще, сама ініціатива часто не потребує великих інвестицій.

Потрібна лише сама ініціатива,

Глоса про ІНІЦІАТИВУ

спочатку, може, скромна й неспіва думка, яка, добре продумана (та ще й підтримана однодумцями, тобто подібними активними творчими людьми), може стати тою потрібною силою, яка замінить нам брак грошей, переможе недоброзичливість «друзів» чи лінійність та неініціативність вибраних чи обраних та – наперекір труднощам – забезпечить неочікуваний успіх!

Такі думки блудили мені головою, коли я після надзвичайно успішної ІНІЦІАТИВИ – після ювілейного концерту до 75-річчя Марії Мачошко – найуспішнішої нашої співачки, репрезентантки наших народних пісень, які вона протягом майже шістдесяти років сяла по найрізноманітніших садочках світу, потішаючи тисячі і тисячі її вдячних слухачів в багатьох країнах Європи, Америки та Канади, – повертав пізно увечері додому.

Спала мені на думку Евеліна Гвань... (Правда, вона жодного прямого відношення до згаданого концерту не має, та пригадалася вона мені саме у зв'язку з тою занедбаною нами ініціативою!)

Замість заслуженої та ініціативної Евеліни на цей раз – і теж не вперше! – своєю ініціативою здивувала переповнений зал пряшівського кіно «СКАЛА» молода, скромна, симпатична та талановита, проте перш за все ініціативна Івета Світок, яка на початку своєї кар'єри співала сама, потім – зі своїми двома дівчатками, потім зі своїм шкільним колективом

«Сонечко» (який вона створила і веде), а нині вона виступає відомою співачкою та активною організаторкою не однієї культурної акції з подібними до неї ініціативними солістами та й колективами. Саме вона – Івета Світок (учителька єдиної української школи в Пряшеві), за свідченням ювілярки, десь перед місяцем підійшла до неї і розповіла про свою майже річну думку зорганізувати їй ювілейний концерт...

І вона його зорганізувала! До подробиць добре продумала і чудово – природно та й на високому художньому рівні – зреалізувала. І, як результат, – гідний

ювілярки, її життєвого ювілею та її заслуг в справі поширення народної культури русинів-українців Словаччини урочистий концерт, за участі самої ювілярки, групи її колишніх колегинь-солісток Піддуклянського українського народного ансамблю (в якому ювілярка «Марька», як її тут всі називають, пропрацювала майже сорок років!) та й сучасних її друзів та любителів народної культури.

Про те, хто допоміг Іветі Світок в підготовці та проведеному згаданого концерту та хто збагатив його своїм виступом, напишуть інші в іншому матеріалі. Ми повторно підкреслимо, що вдячні шановній Іветі Світок саме за ініціативу, без якої жодного подібного урочистого пошанування заслуженої ювілярки не було б! Не меншу вдячність висловлюємо всім учасникам концерту за справді високий художній рівень кожного виступу! (Додатково дякуємо учасникам концерту ще й за те, що вони співали, грали й танцювали з пошани до ювілярки gratis!) А самій ювілярці ми безмежно вдячні за її ціложиттєву службу своєму роду і народу, за те, що – як написано в програмці до концерту – «вона до сьогоднішніх днів залишилась скромною, оптимістичною, а головне – ЛЮДИНОЮ! ... Нехай її дорога не завжди була посянтя квітами, наперекір тому вона ніколи не скаржилась на свою долю, навпаки – вона вдячна за все і всім, хто гарно ставився до неї! Вітаємо її з прекрасним життєвим ювілеєм і до наступних років бажаємо їй здоров'я, щастя, радості в колі рідних та й усіх, хто її любить!»

Хіба можна було не ПРИВІТАТИ подібну ІНІЦІАТИВУ?

Юрій БАЧА.

диригував 22 березня 1955 року у концентраційному таборі за Байкалом, присвяченому Кобзарю. Цьогорічний концерт був вже його 45-им концертом в честь Тараса Шевченка. З цієї нагоди на початку концерту голова ЦР СРУСР Петро Сокол, заступник голови ЦР СРУСР Віктор Бандурчин та Юрій Магур, заступник голови РР СРУСР в Кошицях, вручили диригенту хору «Карпати» «Золоту медаль з нагоди 200 річчя Т. Г. Шевченка», якою Л. Довговича нагородила Українська Всесвітня Координаційна Рада.

Програму концерту розпочав

всесвітньо відомий «Заповіт» у виконанні хору «Карпати», який перекладений до 70 мов світу. Прозвучала і народна пісня «Садок вишневий коло хати» на слова Шевченка у виконанні жіночого складу хору та пісня «На Тарасовій горі». В дальшій частині концерту прозвучали шевченківські пісні у виконанні капели бандуристок «Галичанка». Поруч з тим «Галичанка» подарувала глядачам віночок українських народних та авторських пісень.

Шевченківську програму закінчено піснею «Реве та стогне Дніпр широкий» і «Молитвою за

народ», не лише український, але і за всі миролюбні народи світу. Далі слідувала радісна подія – хор «Карпати» «хрестив» свій новий компакт-диск під назвою «Хор Карпати і його солісти», який видано за фінансової підтримки адміністрації Уряду СР з програми «Культура національних меншин 2014» та з нагоди ювілейного року 20-річчя діяльності хору «Карпати».

Оскільки концерт проходив під назвою «Поважаємо свої традиції», хор «Карпати» на закінчення заспівав «Христос воскрес», а модератори запросили публіку до підготовленого символічного столу з традиційними пасхальними делікатесами, що було чималою несподіванкою для кошицької публіки.

Урочистим концертом розпочалася серія заходів, якими «Карпати» в цьому році відзначають 30-річчя своєї діяльності. Вершиною святкування буде реалізація урочистого концерту 28 листопада 2015 року в Кошицях у Будинку мистецтв.

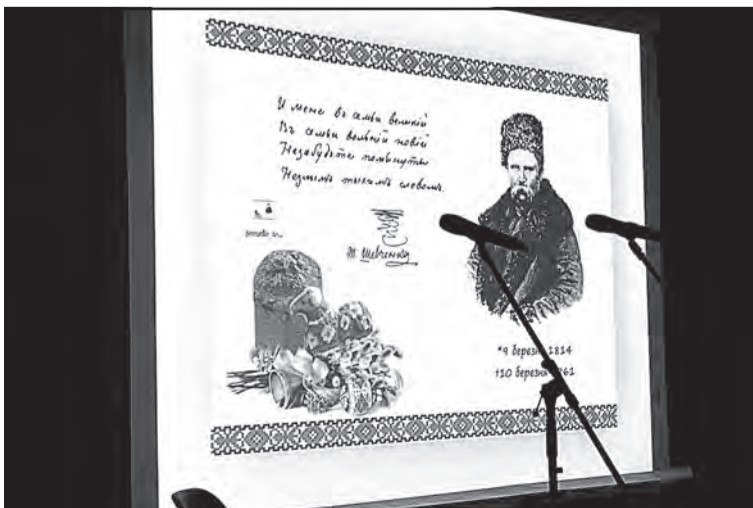
Святослав ДОВГОВИЧ.

Безсмертне Шевченкове слово звучало в Кошицях

До останнього місця заповнений зал «Культурпарку» в Кошицях у неділю, 19 квітня 2015 р., був місцем дальшого прекрасного концерту, який підготував Український народний хор «Карпати» з Кошиць у співпраці з кошицькою Регіональною радою СРУСР. В ході Днів України в Кошицях, які організувало об'єднання FEMAN, директор Едуард Бураш, Кізі і місто Кошиці та партнер Центральна рада СРУСР, прозвучав святковий

концерт «Поважаємо свої традиції», присвячений генію українського народу Тараса Шевченкові. Гостем концерту була Народна капела баандуристок «Галичанка» зі Львова під керівництвом Руслани Дробот.

Винятковим був концерт і для художнього керівника і диригента хору «Карпати» Левка Довговича, який нещодавно відзначив диригентський ювілей, бо років від свого першого концерту, який він

Друга світова війна і Словаччина

На цей рік припадає 70-річчя закінчення Другої світової війни. Як і Перша світова війна, 100-річчя закінчення якої ми пригадали в минулому році, вона не була випадковою. Виникла в результаті оновлення економічної могутності і сили фашистської Німеччини, створення коаліції Німеччини, Італії і Японії, метою якої був новий перерозподіл світу. З другого боку, Англія і Франція постійно задовольняли зазіхання Німеччини і відмовлялись від реалізації колективної безпеки, яку пропонував СРСР. Все це уможливило Японії в Азії, а Німеччині та Італії в Європі потиху, без оголошення війни, окупувати стратегічні країни в Європі. Після аншлюсу Австрії, вершиною цієї агресивної політики була Мюнхенська угода у вересні 1938 р., за якою ЧСР була змушена віддати Німеччині західні області, а за Віденським арбітражем у листопаді 1938 р. Угорщині були віддані південні області Словаччини і Підкарпатська Русь. У березні 1939 р. дійшло до остаточного розбиття ЧСР: Гітлер примусив словацький сейм проголосити самостійну Словацьку державу, яка стала сателітом Німеччини, а чеські землі стали Протекторатом Чехія і Моравія. Карпатську Україну, в тому числі понад 20 русько-українських сіл на Східній Словаччині, під час т. зв. малої війни окупувала Угорщина і завела тут терор.

1-го вересня 1939 р. Німеччина без оголошення війни напала на Польщу і окупувала значну частину її території, чим розпочалася Друга світова війна. Союзники Польщі Англія і Франція 3-го вересня 1939 р. оголосили війну Німеччині, але ні одна з них не розпочала жодну військову операцію, за що така війна дістала назву дивна війна. В такому разі СРСР, відповідно до таємного договору з Німеччиною про ненапад, зайняв у Польщі Західну Білорусію, Західну Україну, Бессарабію і Північну Буковину, яка належала Румунії. Протягом 1940 р. Німеччина окупувала Данію, Норвегію, швидкими ударами примусила капітулювати Францію. Нарешті німецькі війська пішли на Балкани і здобули тут Югославію і Грецію. Німцям не вдалось підкорити лише Англію, яка успішно подолувала наслідки частих бомбових ударів німецької авіації.

Для Гітлера найважливішою метою було оволодіння свого тимча-

сового союзника і одночасно ворога – Радянський Союз. Тому 22 червня 1941 р. Німеччина віроломно і раптово з могутньою технікою (біля 3 600 танків і 3 900 літаків) та мобілізованою і добре підготовленою армією (190 дивізій), разом з військовими частинами своїх союзників і сателітів (між ними були і дві словацькі дивізії) напала на Радянський Союз. 3-го липня 1941 р. Сталін звернувся по радіо до радянського народу і Червоної армії, яких закликав до захисту країни. Війна вступила до другого етапу, дістала характер справедливої визвольної і стратегічної війни. Розпочалась Велика Вітчизняна війна радянського народу (1941 – 1945).

Радянський Союз загалом і зокрема його керівництво та військово командування не були достатньо підготовані до такої величезної і важкої боротьби на довгому фронті від Балтійського до Чорного моря. Німці в перших місяцях швидко здобули Україну, Білорусію, Прибалтику, намагались ще до зими зайняти Москву. Але початком грудня 1941 р. Червоної армії вдалось припинити наступ німців на Москву і успішним контрнаступом відкинути ворога на 100 – 300 км на захід. Це була перша могутня перемога над небезпечним ворогом, що піднесло силу і патріотичний дух армії і народу.

У 1942 р. німці перенесли свій головний наступ на південь у напрямі на Сталінград і Кавказ. В районі Сталінграда від серпня 1942 р. до лютого 1943 р. відбулася найбільша, найважливіша і могутня в ході війни та у воєнній історії Сталінградська битва, яка закінчилася перемогою Червоної армії. Їй вдалось обколесити літню 6-ту армію, яка початком лютого 1943 р. змушена була капітулювати (з 300-тисячної армії залишилось тільки 90 тисяч). Свою боєздатність Червона армія підтвердила в липні 1943 р. у найбільшій танковій битві під Курськом. Тому 1943 р. вважається переломним роком у ході війни. Протягом 1944 р. Радянська армія десятьма ударами перенесла воєнні дії на територію Німеччини і її союзників, які після визволення повернулись проти Німеччини.

Перемога Радянської армії змусила західні держави визнати СРСР союзницькою країною. Так виникла коаліція проти Німеччини. Під тиском СРСР західні держави під-

готували й успішно відкрили другий фронт 6-го червня 1944 р. у французькій Нормандії. Цим допомогли прискорити поразку фашистської Німеччини.

1945-ий рік став роком заключних операцій Другої світової війни. В середині квітня відомі маршали Жуков, Рокоссовський і Конев розпочали завершальну Берлінську операцію, якою 2-го травня був здобутий Берлін. Гітлер здійснив самогубство, німецька армія безумовно капітулювала. Підписання цієї капітуляції здійснюється 8-го травня 1945 р. Цей день вважається днем закінчення війни в Європі. СРСР День перемоги святкував 9-го травня.

Друга світова війна в Азії закінчилась поразкою Японії. 6-го серпня 1945 р. американці скинули на японське місто Хіросіма атомну бомбу, а 8-го серпня СРСР оголосив війну Японії. Підписання капітуляції здійснилось 2-го вересня 1945 р. Цей день вважається кінцем Другої світової війни у світі.

Питання керування війною союзниками антигітлерівської коаліції розглядалось на двох конференціях великої трійки – Черчилль – Рузвельт – Сталін – Тегеранській у 1943 р. і Кримській (Ялтинській) у 1945 р.

Переможне закінчення війни принесло і визволення Чехословаччини. У минулому році ми відмітили 70-ту річницю Карпато-Дуклянської операції Радянської армії, в рядах якої боровся Перший чехословацький армійський корпус, під час якої 21 вересня 1944 р. було визволене перше село (русько-українське) у Словаччині Калинів, а 6-го жовтня 1944 р. чехословацькі бійці (значну частину творили закарпатські і прашівські русини-українці) перейшли кордон і Карпати на Дуклянському перевалі і визволили перше село Вишній Комарник. Визволення ЧСР тривало довго – від вересня 1944 р. до травня 1945 р. і заподіяло багато матеріальних втрат і велику кількість людських жертв.

За визволення нашої країни поклато своє життя багато чехословацьких і радянських бійців, яким було споруджено величні пам'ятники на Дуклі і Свиднику. Пам'ятники були споруджені і в багатьох інших містах і селах. Пам'ять про загиблих у війні живе у нашій пам'яті. Зробімо все для того, аби жила і в нащадків.

Василь ФРАНКО.

Внесок українського народу у Перемогу у Другій світовій війні

В цьому році Україна розпочинає нову традицію святкування 8 та 9 травня в європейському дусі пам'яті та примирення.

З метою реалізації цієї мети Указом Президента України «Про заходи з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни» встановлюється День пам'яті та примирення, який відзначатиметься щороку 8 травня, а також зберігається державне свято День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (День перемоги), що відзначається 9 травня.

Разом із Європою та світом Україна розпочне вшанування загиблих 8 травня – у день підписання капітуляції нацистською Німеччиною – і продовжить традиційно 9 травня.

8 травня в Україні заплановано символічну подію «Перша хвилина миру». Організація заходів 8 травня надасть можливість їх провести у єдності з іншими країнами антигітлерівської коаліції.

Важливо пам'ятати, що Акт капітуляції Німеччини було підписано саме 8 травня пізно ввечері. Формально саме цього дня завершилася війна у Європі. Повертаючись до подій Другої світової війни, необхідно пам'ятати, що від самого початку Другої світової війни Україна була у центрі збройного протистояння в Європі. За роки війни до лав Червоної армії було мобілізовано понад 7 млн. громадян Української РСР, що становило майже 23 відсотки особового складу Збройних Сил Радянського Союзу.

Українська РСР була другою за представництвом у радянських Збройних Силах після Російської Федерації. З'єднання чотирьох Українських фронтів на 50–80 відсотків складалися з мешканців республіки. Уродженці України становили значну частку вищого командного складу Збройних Сил СРСР. Маршали та генерали українського походження очолювали більше половини з 15 фронтів. Серед генералів та адміралів нараховувалось близько 300 представників України. Сотні тисяч українців віддали своє життя у боях за визволення європейських країн, зокрема Чехословаччини.

Друга світова війна спричинила значні демографічні зміни в Україні та істотно підірвала генофонд України. З 1 січня 1941 р. до 1 січ-

ня 1945 р. населення республіки зменшилося приблизно з 41 млн. до 27,4 млн. чоловік. Внесок України у перемогу лів на плечі народу тягарем неймовірно важких втрат, які він зазнав на фронтах війни: з понад 7 млн. мобілізованих з України близько 3,5 млн. українців полягли в боях, померли від ран або пропали безвісти в лавах Червоної армії. Кожен другий з тих, хто лишився живим, став на все життя інвалідом.

Багато наших земляків за подвиги, здійснені в роки війни, були нагороджені орденами та медалями. Так, близько 2,5 мільйона українців нагороджено орденами і медалями, за виняткову мужність 2072 українці були удостоєні звання Героя Радянського Союзу, 32 стали двічі Героями.

Тричі Героєм Радянського Союзу став легендарний льотчик-винищувач Іван Кожедуб. Із чотирьох повних кавалерів ордена Слави і одночасно Героїв Радянського Союзу – двоє українців: льотчик штурмового авіаційного полку Іван Драченко і морський піхотинець Павло Дубинда. За роки війни 980 тисяч воїнів були нагороджені орденом Слави III ступеня, майже 46 тисяч – орденом Слави II ступеня, 2631 – стали повними кавалерами ордена Слави.

Маршали Родіон Малиновський і Семен Тимошенко серед 11 радянських полководців нагороджені вищим військовим орденом СРСР «Перемога».

Першим, хто підняв Прапор Перемоги над Рейхстагом, був українець із Сумщини Олексій Берест.

У ході радянсько-японської війни маршал Родіон Малиновський командував Забайкальським фронтом, який досяг розгрому японських військ. За цю операцію йому присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Акт про беззастережну капітуляцію Японії від радянської сторони підписав українець з Уманщини генерал-лейтенант Кузьма Дерев'яно.

Усі наведені цифри і факти свідчать про вагомий внесок українців, які воювали у складі Червоної армії, у перемогу над нацизмом і союзниками Німеччини у Другій світовій війні.

Таким чином, ми бачимо, що Український народ зробив надзвичайно великий внесок у досягнення перемоги над фашизмом і заплатив за це чи не найвищу ціну в Європі.

Підготовка центральних акцій

28 квітня ц.р. в Пряшеві відбулось чергове засідання Центральної ради СРУСР. На порядку денному були: фінансова ситуація організації, результати господарювання за 2014 рік і бюджет на 2015-ий рік; оцінка першої в цьому календарному році центральної акції – 25-го конкурсного огляду з художнього читання жінок «Струни серця» ім. Ірини Невицької; підготовка 54-го Фестивалю драми і художнього слова ім. О. Духновича, ювілейного 50-го Фестивалю фольклору у Каміонці та 61-го Свята культури русинів-українців у Свиднику.

Голова ЦР СРУСР Петро Сокол інформував про нелегку фінансову ситуацію організації, яка впливає, зокрема, із скорочення дотацій і витрат на будинок Центру україн-

ської культури в Пряшеві та познайомив з проектом бюджету на поточний календарний рік. Констатував, що фінансова ситуація Союзу несприятлива, і треба прийняти такі кроки, щоб можна було покрити необхідні витрати.

Важливими в оцінюваному періоді були спільні переговори представників русинських організацій та СРУСР у Банській Бистриці.

Президія позитивно оцінила внесок органів і організацій СРУСР та окремих представників у підготовку і проведення Днів України 14 – 24 квітня в Кошицях.

Заступник голови ЦР СРУСР Павло Богдан інформував про стан підготовки і проведення 50 Фестивалю фольклору русинів-українців в Каміонці (30. – 31.5.2015 р.) та 61 Свята культури русинів-українців у

Свиднику (19. – 21.6.2015 р.). Вказав теж на обмеження субсидій з боку адміністрації Уряду СР для реалізації фестивалів, що приносить багато проблем організаторів – Союзу русинів-українців СР.

Голови регіональних рад інформували про регіональні кола з художнього читання поезії і прози, що є підготовкою 54 Фестивалю драми і художнього слова ім. О. Духновича (14. – 15.5.2015 р., Пряшів) та про стан підготовки регіональних конкурсних оглядів «Маковицька струна».

До вичерпної програми засідання були прийняті відповідні постанови.

Президія прийняла рішення провести 25 Фестиваль духовної пісні 25 жовтня 2015 року в Снині.

Єва ОЛЕАР.

Зголошуйтесь в ювілейний табір «Карпати-2015»

Керівництво молодіжної організації ПЛАСТ на днях розпочало підготовку до реалізації ювілейного 20-го пластового табору та 18-ої Літньої школи українознавства «Карпати-2015», які будуть проходити від 1.8. до 9.8.2015 року в рекреаційному осередку «Злата Ідка». Проект буде здійснено за фінансової підтримки адміністрації Уряду СР в рамках програми «Культура національних меншин 2015». В сучасних несприятливих обставинах українського шкільництва русинів-українців Словаччини реалізація Літньої школи українознавства хоч частково познайомить нашу молодь з елементарними інформаціями з історії, культури і традицій не тільки національної меншини Словаччини, але також всього українського народу. Досвід з попередніх річників та досягнені результати переконали керівництво ПЛАСТу в необхідності реалізації таких зустрічей нашої молоді. Велика шкода, що не є умови для частішого організування подібних заходів. Під час згадуваної літньої зустрічі буде zorganizовано і семінар для представників національної меншин, зокрема молоді, під назвою: «Byť menšinou je naše právo».

Зголоситись до участі у літній зустрічі треба до 31.5.2015 року. Близькі інформації знаходяться на www.karpaty-plast.sk

Керівництво ПЛАСТу.

Еміл Кнап

18.4.2015 р. в Удолі Старолюбівнянського округу помер колишній староста Удола, громадський діяч, людина-патріот Еміл Кнап.

Народився Еміл Кнап разом з своїм братом-близнюком Степаном 31.3.1946 р. в Удолі Старолюбівнянського округу. Основну школу закінчив в Удолі і Мало-му Липнику. Навчання продовжив у Середній будівельній школі в Бардієві. Пішов за професією свого батька-будівельника – працював будівельником у Кошицях, Татрах та в інших місцевостях. Після повернення з військової служби став поліцеєм, але у 1976 р. за пропозицією Округового національного комітету в Старій Любовні йде працювати секретарем Місцевого національного комітету в Удолі. Згодом став старостою сільського уряду в Удолі. Еміл Кнап належав до небагатьох старостів, яким судилося бути на посаді старости кілька виборчих періодів підряд.

За період його праці в Удолі було побудовано водопровід, відремонтовано дороги, побудовано футбольний майданчик, новий приходський будинок і нову церкву. За його старостування в Удолі було встановлено меморіальну дошку письменниці Ірині Невицькій. Чи не найбільше уваги присвятив школі в рідному селі, дбав про неї, бо вважав школу з українською мовою навчання кузнею виховання підрастаючого покоління в дусі патріотизму і любові до рідного народу. У такому ж дусі виховав і своїх трьох дітей – Марусю, Ленку та Ігоря.

Еміл Кнап був членом органів Союзу русинів-українців СР різних ступенів, в тому числі Центральної ради Союзу.

Вічна йому пам'ять!

Похорон покійного відбувся 20.4.2015 р. в Удолі також за участю представників Центральної ради СРУСР.

Редакція виражає глибоке співчуття родині покійного.

-мі-

Календар

1.5.1995 р. – помер педагог, церковний діяч Андрій Гнидак (20). Народився 11.7.1917 р. в Рокитівцях Меджилабірського округу.

4.5.1895 р. – народився словацький художник Мікулаш Галанда (120). Помер 5.6.1938 р.

4.5.1945 р. – 70-річчя від дня заснування Реферату українських шкіл в Кошицях.

5.5.1850 р. – народився словацький будитель Владимир Гурбан (165). Помер 11.2.1914 р.

6.5.1910 р. – помер український письменник, вчений і громадський діяч Борис Грінченко (105). Народився 9.12.1863 р.

7.5.1840 р. – народився російський композитор Петро Чайковський (175). Помер 6.11.1893 р.

7.5.1935 р. – народилася в Каміонці Старолюбівнянського округу колишня актриса УНТ в Пряшеві Анна Забавська (80).

8.5.1945 р. – День перемоги над фашизмом (70).

11.5.1930 р. – 80-річчя від дня заснування Товариства українських інженерів у Братиславі.

12.5.1820 р. – народився чеський художник Йозеф Манес (195). Помер 9.12.1871 р.

12.5.1945 р. – помер словацький письменник, культурний діяч, перекладач творчості закарпатоукраїнських письменників Антон Придавок (70). Народився 28.5.1904 р. в Кежмарку.

13.5.1795 р. – народився словацький історик, мовознавець Павол Йозеф Шафарик (220). Помер 26.6.1861 р.

13.5.1945 р. – народився в Ужгороді художник Микола Федькович (70).

14.5.1840 р. – народився в Михалівцях педагог, публіцист, мовознавець Юрій Ігнатков (175). Помер 14.9.1885 р. в Лученці.

16.5.1840 р. – народився на Івано-Франківщині літератор, громадський діяч, винахідник Йосиф Ливчак (175). Помер 27.10.1914 р. в Петрограді.

16.5.1960 р. – помер живописець і мистецтвознавець, один з авторів «Історії російського мистецтва» (т. 1–13) Ігор Грабар (55). Народився в Будапешті 25.3.1871 р.

18.5.1800 р. – помер російський полководець Олександр Суворов (215). Народився 24.11.1730 р.

19.5.1125 р. – помер великий князь Київський Володимир Мономах (890). Народився 1053 р.

19.5.1825 р. – помер французький соціаліст-утопіст Сен-Сімон де Рувруа (190). Народився 17.10.1760 р.

22.5.1840 р. – народився драматург, актор, режисер Марко Кропивницький (175). Помер 21.4.1910 р.

22.00 – 23.00 – Село грає, співає і думу думає – реприза

24.5.2015 – неділя

20.00 – 21.00 – Бесіда кумів

21.00 – 21.30 – Гіт-парад русинський – реприза

21.30 – 22.00 – Подоби життя – реприза

22.00 – 23.00 – 3 радіоархіву – реприза

25.5.2015 – понеділок

18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)

26.5.2015 – вівторок

18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)

27.5.2015 – середа

18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)

28.5.2015 – четвер

18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)

29.5.2015 – п'ятниця

18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)

На світанку історії Постаті Київської Русі (21)

Вишеслава Святославна

Вишеслава Святославна (м. і р. н. невід. – 11.03.1089) – давньоруська князівна, дочка великого князя київського Святослава Ярославича.

За твердженням В. Татищева, у 1067 р. Вишеслава була видана заміж за польського князя Болеслава II Сміливого (помер у 1081). Цю версію, зокрема, підтримував М. Баумгартен.

Польські джерела не називають ні імені, ні походження дружини Болеслава II, через що польські історики цієї версії не сприймають. За Я. Длугошем, дружину Болеслава II Сміливого звали Вишеславою і вона була єдиною дочкою руського князя. Ці відомості не суперечать джерелу В. Татищева: збігається також і час шлюбу польського князя.

▲ Портрет (уявний) Вишеслави Святославни.

«Українці в світі».

Гумор

Вовочка:

– Марія Іванівна, можна мені вийти в туалет?

– Звичайно можна, Вовочка.

– Можна, я з собою глобус візьму?

– А навіщо він тобі?

– Та щось настроїв такий поганий, на весь світ начхати хочеться...

23.5.1920 р. – помер український графік Георгій Нарбут (95). Народився 9.3.1886 р.

23.5.1945 р. – помер у Празі історик літератури, мовознавець, фольклорист і поет Олександр Колеса (70). Народився 24.4.1867 р. на Львівщині.

24.5.1905 р. – народився російський письменник Михайло Шолохов (110). Помер 21.2.1984 р.

24.5.1935 р. – народився в Збудському Рокитові Гуменського округу учитель, громадсько-культурний діяч, колишній довірчий голова ОК КСУТ і ОР СРУСР, член Президії Ради СРУСР Степан Глогинець (80).

24.5.1945 р. – 70-річчя від дня заснування Союзу Молоді Карпат.

25.5.1895 р. – народився колишній актор УНТ Віктор Чернявський (120). Помер 8.12.1952 р. в Пряшеві.

25.5.1905 р. – народився письменник-драматург Олександр Корнійчук (110). Помер 14.5.1972 р.

26.5.1900 р. – народився чеський поет Вітєзслав Незвал (115). Помер 6.4.1958 р.

27.5.1840 р. – помер італійський скрипаль і композитор Нікколо Паганіні (175). Народився 27.10.1782 р.

30.5.1950 р. – помер український письменник Олександр Бойченко (65). Народився 22.11.1903 р.

30.5.1935 р. – народився в Зубно-Гуменському округу історик Степан Пажур (80). Помер у квітні 2003 р.

30.5.2015 – субота

14.00 – 15.00 – Музичні вітання

19.00 – 20.00 – Радіожурнал український – реприза

20.00 – 21.00 – Радіо молодих.

Казка: Як слов'яни мандрували

21.00 – 21.30 – Особистості на радіо: Іван Югасевич

21.30 – 22.00 – Музика національностей

22.00 – 22.30 – Клуб професорів: М. Корманик – реприза

31.5.2015 – неділя

20.00 – 21.00 – Радіог'єса

21.00 – 21.30 – Музика національностей – реприза

21.30 – 22.00 – Корені – реприза

22.00 – 23.00 – 3 радіоархіву

Зміна програми можлива.

Ще одне потрібне видання...

(Анотація)

На днях я отримав Словацько-український юридично-економічний та політологічний словник д-ра Степана Ураза з Гуменного, що появився у видавництві Herba, spol. s r.o., Bratislava 2015, 324 с. Він же автор Українсько-словацького юридичного словника, виданого у 2012 р. Поруч із укладенням словників від 1972 р. С. Ураз також відомий як перекладач із словацької, російської та української мов.

Словацько-український юридично-економічний та політологічний словник містить близько 9 668 словацьких еквівалентів слів та більше як 40 тисяч їх українських еквівалентів та експлікацій з правничої, економічної та політологічної галузей, а також слова, які не мають термінологічного характеру, але необхідні в супровідному тексті, завдяки чому розширюється сфера вживання Словника. При його укладенні автор використав існуючі термінологічні й перекладні словники, юридичні кодекси та інші посібники законодавчого характеру. Дуже цінними є додатки у кінці книжки, з яких читач дізнається про назви вибраних міжнародних організацій та інституцій, національних валют вибраних країн і спільної європейської валюти та транслітерацію українського алфавіту латиницею. Вони допоможуть перекладачам особливо при перекладі національних реалій.

Словацько-український юридично-економічний та політологічний словник призначений для перекладу різних документів, пов'язаних із економічною та культурною співпрацею між Словацькою та Україною, яка щодалі буде поглиблюватися, а також стане в пригоді людям, які будуть працювати в одній або іншій країні. Йдеться про різні угоди і контракти, а також про ділові документи, як дипломи про освіту, посвідчення про на-

родження і одруження, дозвіл на проживання, трудові книжки і т. п. В минулому ці документи перекладались без наявності таких словників, що негативно відбилося на якості перекладених оригіналів. Словникова стаття словника складається з реєстрованого слова, його українського перекладу та ілюстративного матеріалу. Реєстрові слова набрані жирним шрифтом та упорядковані за алфавітом, а їх українські еквіваленти позначаються одним або двома наголосами. В алфавітному порядку в рамках реєстрованого слова після двокрапки упорядковані також екземпляри. З оглядом на характер словника в ньому немає граматичної характеристики реєстрового слова, воно наводиться лише в основній формі. При перекладі реєстрового слова наводиться цілий ряд синонімів, які набувають конкретне значення лише в контексті. Наприклад, значення реєстрового слова **domneľy** перекладається синонімами *уявний, гаданий, мнимий, фіктивний*. Таким чином перекладач має широкі можливості вибрати один з даних синонімів залежно від характеру тексту. Іноді значення реєстрового слова уточнюється, наприклад, **domáca** (žena v domácnosti), **dopadnúť** (dolapit'), **dopracovať** (plán, návrh), **fingovať** (predstierať) **fluktuácia** (kolísanie okolo strednej hodnoty) і т. п. Загалом словник містить дуже багатий ілюстративний матеріал, який можуть використати не тільки перекладачі, але й юристи, політологи, журналісти, вчителі та інші фахові працівники. В цьому відношенні ми маємо ще одне потрібне видання, яке можна придбати на www.shopherba.sk

Ю.К.

Програма радіо

18.5.2015 – понеділок

18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)

19.5.2015 – вівторок

18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)

20.5.2015 – середа

18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)

21.5.2015 – четвер

18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)

22.5.2015 – п'ятниця

18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)

23.5.2015 – субота

14.00 – 15.00 – Музичні вітання

20.00 – 21.00 – Радіо молодих.

Казка: Кошача країна

21.00 – 21.30 – Літературне віконце. С. Сухий: Червоні гуслі

21.30 – 22.00 – Музика національностей

НОВЕ ЖИТТЯ

Vydáva Zväz Rusinov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Ročník 65. Šéfredaktor Miroslav Iljuk. Adresa redakcie: Janka Borodáča 5, 081 08 Prešov. Tel. 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Ročné predplatné 10,40 € Štvrtročné predplatné 2,60 € Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail: predplatne@sposta.sk. Objednávky do zahraničia vybavuje: Slovenská pošta, a.s.. Stredisko predplatného tlače. Uzbecká 4, P. O. Box 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranična.tlač@sposta.sk. Objednávky na predplatné do zahraničia prijíma: SLOVART G.T.G., spol. s r.o., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava, Fax: 00421 2 63 839 485, e-mail: info@slovart-gtg.sk. Počítačová sádzba NITECH s.r.o., Prešov, tel./fax 051/7725 061. Tlač Grafotlač, Prešov. Ev. číslo EV 3301/09. Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra nár. menšín 2015.

НОВЕ ЖИТТЯ

Видає Союз русинів-українців СР.

Рік видання 65. Головний редактор Мiroslav Iljuk. Адреса редакції та адміністрації: 081 08 Пряшів, Янка Бородача, 5. Телефон 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Рукописи і фотографії повертаються на просьбу автора. Редакція залишає за собою право скорочувати статті. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди і не обов'язково збігаються з поглядами редакції.